

reke Bele je Paflagonsko ljudstvo, ktero nekteri Plemensko imenujejo, in ktero ima za sabo mejo Galacijo. Tù je mesto Mastya (to je, naravnost Mesto imenovano) Milečanov, potlej Kermna. V ta kraj Nepos Korneli še dostavi Henete in verovanje terja, da so od teh zaroda na Italijanskim Veneti, kateri imajo ž njimi vred eno ime.“

Tisti Heneti ali Plemen, ki po razdjanji Troje niso z Antenoram na Heneško ali Veneško zraven Jadranskiga morja šli, so se v Kapatočje ali Belo Soro h svojimu zarodu podali. Tudi Heneti so bili Leukosyri, to je, Bolosorci ali Beli Sorci imenovani. Spredniki Henetov ali Venetov, Vindov so v Kapatočji stanovali preden so se v Plemenijo preselili; imenovali so se pa Sori, Beli Sori, Heneti, Veneti; Vindi ali Indi, Hindi. Sauromatae, to je, Soromadi so bili njih sorodniki, ker so se bili Madi posorili, kakor so tudi Heneti iz Sorskiga zaroda bili.

Ljubi moj prijatelj! kar sim Ti danas pisal, sam še nekoliko premisli, in eno z drugim permerjaj. Prihodnjič Ti bom od Vindov ali Henetov dalje pisal. Z Bogam!

Tvoj stari prijatelj
Benkov Tone.

Nekaj iz „Vesne.“

(Dalje.)

Dokončavši svoj kratki uvod, začne Ljubljanski dopisatelj „Vesne“ svojo razsojo takole: „Taj pot opustim pervaka slovenskih pesnikov Koseskiga, in se obernem rajše precej k pesnikom mlajšim. Na pervem mestu med temi stoji Lovre Toman. Njegova domišljija je prederzna, njegove podobe nam kažejo nadušeniga gorečiga mladenca, kateri se po orlovo leté nad oblake vzdiguje. Njegovo naj višje nadušenje nam postavi orientalsko poezijo pred oči. In če se na jedini strani čudimo njegovimu nenavadnimu pesniškemu nadušenju, uname na drugi ljubeznivost njegove besede v nas naj prijetnejše čutila. Vsaka struna njegove lire diha gorečo ljubezen do domovine.“

„Miroslav Vilhar, naj plodnejši slovenski spisatelj, je zavoljo svoje neodvisnosti in zavoljo srečnih privatnih okolnost, kakor tudi zavoljo svojih bogatih dušnih zmožnost, posebno poklican, da bi poveliceval slovensko slovstvo. Vsako njegovo delo je namenjeno k kakimu dobriemu naménu, postavimo, za obdarovanje naj boljših slovenskih spisov. Vilhar pomaga tedaj dušno in materialno k povišanju slovstva, kar moramo le hvaležno spoznati. Njegove pesme cikajo k tako imenovanim političkim pesmim. „Koledar“, ki je ne davno na svetlo prišel, zasluži prvo mesto. Njegova „Jamska Ivanka“ pripravlja pot slovenski pevoigri. Napravi te igre, ktere je tudi on zložil, so prav v slavjanskem narodnem duhu sestavljene.“

S pesništvom se tudi Cegnar z velikim uspehom peča. Njegovi prevodi, posebno pa prevod Mosenthalove Deборе, slišijo med naj boljše dela. — Malavašič, urednik rajnkiga „Praviga Slovenca“, tudi ni poslednji ne v izvirnih delih ne v prevodih. Tudi njegova „slovnica za šole“ ni brez cene. Vendar je učitelji naših normalnih šol niso poterjili, da bi bila pripravna za šole. — Z rednimi sestavki v vezani in prosti besedi se dobro obnašajo tudi gg. Ledinski, Oliban, Jeran, Potočnik, Hicingar, Kastelic, Svetie, Jeriša, Terdina (poslednji trije so v Be-

ču), Poženčan, Valjavec, Žepič, i. t. d. O njih delih pozneje.

(Konec sledi.)

Novičar iz slovenskih krajev.

Senožeče 23. svečana 1851. Z veseljem dopišem, da je c. k. okrajna sodnija v Senožečeh pretečeni teden prvo tožbo v slovenskem jeziku pisano prejela. Tožnik je Jože Suša, prvi svetovavc Snožeške županije, spoštovan rodoljub, ki se moško brani, kaj v ptujem jeziku pisaniga podpisati! Slava mu! Večidel pa se na Krasu godi kakor po celim Slovenskim, namreč, da ste kratke hlače in kosmata čepica boljši podpori slovenšine, kakor dolge hlače in visoki klobuki, in da pod rašo za domovino in prirojene pravice bolj vneta serca bijejo, kakor pod gladkem suknom! Slovenski kmet je in bo velikanski in korenjaški steber slovenšine, in naj se mu hoče nar ptujiši jezik vcepiti, zastonj! — Ljubezen do materniga jezika vso ptušino premaga! To terja preték, zdanjost in prihod od Slovenca, da mu ni treba se sramovati svoje velike matere Slave! Z Bogom!

M. V.

Novičar iz Ljubljane.

Po dani obljubi prinesemo danes svojim bravcam iz izverstniga nagovora g. dr. Kavčiča, ki ga je, ko zagovornik toženca o začetku Ljublj. porotnih sodb po g. predsedniku in g. državnemu pravdniku govoril, toliko, kolikor ga nam je v spomin ostalo, kar bravcam naznaniti, se nam toliko potrebniji zdi, ker je zares škoda bilo, de tega govora niso vsi pričujoči razumeli, ker ga je g. dohtar le v nemškem jeziku govoril. Ko je g. dohtar — kakor smo že unidan opomnili — vzrok naznanil, zakaj de svoj nastop le v nemškem jeziku začne, je pozdravil tudi on s serčnim veseljem začetek te nove vstavne naredbe in je narpoprej razložil, kako je po dolгим boju s krivimi presodki vunder očitna in ustna sodba po porotah zmagala, v kateri prisežni možje po zaslišanju toženca in prič, zagovornikov postave in toženiga, po svoji vesti razsodijo: ali je zatoženi „kriv“ ali „ne kriv“, in sodniki po ti razsodbi kazni krivičniga določijo. Razložil je g. dohtar potem ob kratkim zgodovino sodb od nekdanjih časav noter do današnjiga dneva; opomnil je vsih silnih pripomočkov, s kterimi so v starih časih zatožence mučili, de so nehotama mogli obstati, česar so bili obdolženi; zakaj ob času natveze (Tortur) je veljalo pravilo, de vsak, ki je obdolžen, je tudi gotovo kriv.“ Ljudomila cesarica Maria Terezia je odpravila to ravno tako neusmiljeno kakor krivično ravnanje. Razložil je g. dohtar na dalje, kako pravična je nova naprava, de ni več, kakor je dosihmal bilo, en sam človek zatoženca sodnik v dvojim pomenu (zastran krivosti in kazni) in ob enim tudi njegov zagovornik. Dalje je porotnikov imenitno, sveto opravilo razložil, ki niso nobenimu sodniku na tem svetu odgovorni, ampak le svoji vésti in vsigavedijočimu Bogu. Deržavni pravdnik pa je varh postave, in čuje, de se pravica nikakor ne krati. Zagovornik zatoženca ni zagovornik hudodelstva, de bi resniga hudodelnika kazni odtegnil, ampak njegov poklic je le, pripomoči, de se vse natanjko preiše in razjasni, kar je treba, de pride dostikrat skrita resnica na dan, in de se obsodi vsak, kakor je prav. Pri ti priliki je prevzel g. dohtar zagovor vsiga prostiga krajnskiga ljudstva, in je rekel, de se ni čuditi, de se zgodi na Krajskim pokmetih toliko hudodel, sosebno ubojev, ktere sploh le sirove ljudstva dopernašajo; čuditi se je marveč, de jih ni še več, ker je naše ljudstvo tako silno v omiki zanemarjeno. Pomanjkanje šolskiga podúka, pomanj-

am aliqui dixerunt, inclusam a tergo Galatia, oppidum Mastya Milesiorum, deinde Cromna. Quo loco Nepos Cornelius adjicit Henetos, a quibus in Italia ortos cognomines eorum Venetos credi postulat. Pis.